

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโบราณสถาน และอาณัติร่วล่ำกลแห่งเมืองเวนิช

กรมศิลปากร พิมพ์ถวายพระภิกษุสามเณร
ซึ่งเข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร
ในเทศกาลเข้าพรรษา พ.ศ. ๒๕๑๓

ข้อแนะนำเกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุ
ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

ของ

นายบรรจบ เทียมทัต

กฎบัตรสากลแห่งเมืองเวนิซ เพื่อการสงวน
รักษาและบูรณะอนุสาวรีย์และโบราณสถาน

นางชูศรี สวัสดิสงคราม แปล

กรมศิลปากร

พิมพ์ถวายพระภิกษุสามเณร

ซึ่งเข้าชม

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร

ในเทศกาลเข้าพรรษา

พ.ศ. ๒๕๑๓

คำนำ

ตามที่กรมศิลปากรเคยเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร ให้พระภิกษุสามเณรเข้าชมในเทศกาลเข้าพรรษา ณ วันแรม ๔ ค่ำ และ แรม ๕ ค่ำ เดือน ๘ เป็นประเพณีประจำตลอดมานั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ นี้ ตรงกับวันจันทร์ที่ ๘ และ วันอังคารที่ ๙ กรกฎาคม ในโอกาสนี้กรมศิลปากรได้จัดพิมพ์หนังสือเรื่องข้อแนะนำเกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ของ นายบรรจบ เทียมทัต หัวหน้ากองโบราณคดี กับกฎบัตรสากลแห่งเมืองเวนิช เพื่อการสงวนรักษาและบูรณะอนุสาวรีย์และโบราณสถานซึ่ง นางชูศรี สวัสดิสงคราม หัวหน้ากองจดหมายเหตุแห่งชาติ แปลจาก International Charter for the Conservation and Restoration of Monuments and Sites และ นายชิน อยู่ดี ผู้เชี่ยวชาญโบราณคดีช่วยตรวจเพื่อถวายพระภิกษุสามเณร

กรมศิลปากรขออนุโมทนาในกุศลจิตของท่าน ซึ่งบรรดา ท่านพุทธศาสนิกชน นับแต่ วพนว นายกรัฐมนตรี และ คุณหญิง ท่านรัฐมนตรีและคุณหญิง ท่านเจ้าของร้าน บริษัท องค์การ รัฐวิสาหกิจ และท่านสาธุชนทั้งหลาย ซึ่งได้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์ น้ำอัฐม ยาสูบ เครื่องดื่ม น้ำหวาน ยารักษาโรค และกับปัจจัยภัณฑ์ต่าง ๆ ส่งไปให้กรมศิลปากรเพื่อถวายแก่พระ

ภิกษุสามเณรที่เข้าชมนิพพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร ใน
เทศกาลเข้าพรรษาปี ๒๕๑๗ นี้ ขอทุกท่านจงประสบแต่สิ่ง
มิ่งมงคลสมบุญพูนผลด้วยจตุรพิธพรตลอดกาลนานเทอญ.

น.อ. สมภพ ภิรมย์ ร.น.

(น.อ. สมภพ ภิรมย์ ร.น.)

อธิบดีกรมศิลปากร

กรมศิลปากร

๘ กรกฎาคม ๒๕๑๗

ข้อแนะนำ
เกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ
และ
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
ของ
นายบรรจบ เทียมทัด

๑. โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ คืออะไร ?

โบราณสถาน หมายความว่า อสังหาริมทรัพย์ (เคลื่อนที่ไม่ได้) ซึ่งโดยอายุหรือโดยลักษณะแห่งการก่อสร้างหรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของอสังหาริมทรัพย์นั้น เป็นประโยชน์ในทางศิลป ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี เช่น พระบรมมหาราชวัง พระนารายณ์ราชนิเวศน์ พระปรางค์สามยอด พระปรางค์วัดอรุณ พระปฐมเจดีย์ ดอนเจดีย์ โบสถ์วัดคงคาราม จังหวัดราชบุรี วิหารวัดทองดี จังหวัดเชียงใหม่ ฯลฯ

โบราณวัตถุ หมายความว่า สสังหาริมทรัพย์ (เคลื่อนที่ได้) ที่เป็นของโบราณ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งประดิษฐ์ หรือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือที่เป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของโบราณสถาน ซากมนุษย์หรือซากสัตว์ ซึ่งโดยอายุหรือโดยลักษณะแห่งการประดิษฐ์หรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของอสังหาริมทรัพย์นั้น

เป็นประโยชน์ในทางศิลป ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี เช่น พระแก้วมรกต พระพุทธรูปสีหิงค์ พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร ตะเกียงสัมฤทธิ์จากพม่า ทับหลัง พังลาว ตะคัน หม้อบ้านเชียง ฯลฯ

ศิลปวัตถุ หมายความว่า สิ่งที่ทำด้วยฝีมือและเป็นที่นิยมนันว่ามีคุณค่าในทางศิลป เช่น สลักช้างในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร เป็นต้น

๒. ผู้ใดจะซ่อมแซม แก้ไข เปลี่ยนแปลง โบราณสถานได้หรือไม่ ?

ผู้ใดจะซ่อมแซม แก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอน โบราณสถานถึงแม้ว่าจะเป็นโบราณสถานที่ประกาศขึ้นทะเบียนหรือยังไม่ได้ประกาศขึ้นทะเบียน จะต้องมิหนังสือขออนุญาตไปยังอธิบดีกรมศิลปากร หากกระทำไปโดยมิได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมศิลปากรย่อมมีความผิด

๓. ผู้ใดจะขุดค้นสิ่งใด ๆ ภายในบริเวณโบราณสถานได้หรือไม่ ?

ผู้ใดจะขุดค้นสิ่งใด ๆ ภายในบริเวณโบราณสถานจะต้องมิหนังสือขออนุญาตไปยังอธิบดีกรมศิลปากร หากกระทำไปโดยมิได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมศิลปากร ย่อมมีความผิด

๔. ถ้าผู้ใดเก็บโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุ ซึ่งเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน จะปฏิบัติอย่างไร ?

โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุที่ซ่อนหรือฝัง หรือทอดทิ้งอยู่ ณ ที่ใด ๆ โดยพฤติการณ์ซึ่งไม่มีผู้ใดสามารถอ้างว่าเป็นเจ้าของ ไม่ว่าที่ซึ่งซ่อนหรือฝังหรือทอดทิ้งไว้จะอยู่ในกรรมสิทธิ์หรือความครอบครองของบุคคลใดหรือไม่ ให้ตกเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ผู้ใดเก็บได้ต้องส่งมอบแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ แล้วมีสิทธิจะได้รับรางวัลหนึ่งในสามแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น

หรือขุดพบโดยบังเอิญ เช่น ขุดดินทำไร่ ขุดบ่อน้ำ ขุดหลุมดินปลูกบ้าน เป็นต้น เมื่อพบโบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุ ให้หยุดขุดทันทีเพื่อมิให้เสียหายแก่หลักฐานต่อไป แล้วรีบแจ้งไปยังกรมศิลปากร เพื่อจะได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปสำรวจขุดค้นต่อไป

ถ้าผู้ใดเก็บได้ไม่ส่งมอบเจ้าพนักงานดังกล่าวย่อมมีความผิด

๕. ผู้ใดจะขุดค้นโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุได้หรือไม่ ?

ผู้ใดจะขุดค้นโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุได้โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมศิลปากร โดยมีเงื่อนไข เช่น ต้องมีเจ้าหน้าที่กรมศิลปากรไปร่วมด้วย

๖. จะขึ้นทะเบียนโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ของ ผู้ใดได้หรือไม่ ?

อธิบดีกรมศิลปากรมีอำนาจขึ้นทะเบียนโบราณสถานของ
ผู้ใดได้และกำหนดขอบเขตที่ดินตามที่เห็นสมควรเป็นเขตของ
โบราณสถานโดยให้ถือว่าเป็นโบราณสถานด้วยก็ได้ ถ้าเจ้าของ
หรือผู้ครอบครองไม่พอใจ ก็ให้มีสิทธิร้องต่อศาลภายในกำหนด
สามสิบวันนับแต่วันที่อธิบดีแจ้งให้ทราบ

โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุ ของผู้ใดมีคุณค่าในทางศิลป
ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดีเป็นพิเศษ อธิบดีมีอำนาจประกาศ
ขึ้นทะเบียนได้ แล้วห้ามซ่อมแซมแก้ไขเปลี่ยนแปลง เว้นแต่จะ
ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี หรือถ้าชำรุดหักพัง สูญหาย
หรือโอน ผู้ครอบครองต้องแจ้งเป็นหนังสือไปยังกรมศิลปากร
ภายในสามสิบวัน

๗. ผู้ใดจะส่งโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุ ออกนอกราชอาณาจักร จากร จะต้องทำอย่างไร ?

ให้ยื่นคำขอรับอนุญาตที่กองโบราณคดี กรมศิลปากร
(พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร) เป็นเวลาล่วงหน้าก่อน
วันส่งออกไม่น้อยกว่า ๕ วัน เว้นแต่กรณีรีบด่วนเป็นพิเศษ และ
ต้องนำวัตถุที่จะส่งออกนอกราชอาณาจักรไปให้คณะกรรมการ
ตรวจ ณ กองโบราณคดี พร้อมกับมีรูปถ่ายวัตถุรูปละไม่เกิน

๕ ชั้น ขนาดโปสเตอร์สองชุด เว้นแต่วัตถุชิ้นเล็กขนาดกว้างยาวไม่เกิน ๒ ซม. หรือเศษของวัตถุที่มีคุณค่าน้อยในทางศิลปประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี จะถ้ายรวมเป็นหมู่ในภาพขนาดกว้าง ๙ ซม. ยาว ๒๔ ซม. ก็ได้ โดยให้เห็นภาพของวัตถุได้ชัดเจน

ถ้าไม่สามารถนำวัตถุเพราะขนาดใหญ่หนักหรือแตกง่ายไปให้ตรวจ ณ กองโบราณคดี ก็ขอให้อธิบดีพิจารณาให้กรมการตรวจเป็นกรณีพิเศษ โดยผู้ขอต้องจัดหาหะ และจ่ายเบี้ยเลี้ยงให้ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราดังต่อไปนี้

(๑) โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุใด ๆ ซึ่งกรมศิลปากรเห็นว่ามียุคตั้งแต่สมัยศรีวิชัยและทวารวดีขึ้นไป ชั้นละสองร้อยบาท

(๒) โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุใด ๆ ซึ่งกรมศิลปากรเห็นว่ามียุคอยู่ในสมัยลพบุรี สมัยเชียงแสน สมัยอุทอง หรือสมัยสุโขทัย ชั้นละหนึ่งร้อยห้าสิบบาท

(๓) โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุใด ๆ ซึ่งกรมศิลปากรเห็นว่ามียุคอยู่ในสมัยอยุธยา ชั้นละหนึ่งร้อยบาท

(๔) โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุใด ๆ ซึ่งกรมศิลปากรเห็นว่ามียุคต่ำกว่าสมัยอยุธยา

ก. ทำขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่รัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๕ ชั้นละห้าสิบบาท

ข. ทำขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่รัชกาลที่ ๖
ลงมา ขึ้นละห้าบาท

(๕) โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุขนาดกว้างไม่เกินสาม
เซนติเมตร ยาวไม่เกินห้าเซนติเมตร ซึ่งกรมศิลปากรเห็นว่ามี
อายุต่ำกว่าสมัยอยุธยาและมีคุณค่าน้อยในทางศิลป ประวัติศาสตร์
หรือโบราณคดีขึ้นละหนึ่งบาท

(๖) เศษของโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุไม่ว่าสมัยใด ซึ่ง
กรมศิลปากรเห็นว่ามีคุณค่าน้อยในทางศิลป ประวัติศาสตร์หรือ
โบราณคดี ขึ้นละหนึ่งบาท

โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุที่คณะกรรมการพิจารณาไม่ให้
นำออกนอกราชอาณาจักรในขณะนี้ คือ

(๑) เป็นชิ้นที่มีคุณค่าในทางศิลป ประวัติศาสตร์ และ
โบราณคดีเป็นพิเศษ หรือมีน้อยและหายาก

(๒) เป็นของวัฒนธรรมบ้านเชียง

(๓) เป็นพระพุทธรูปหรือเทวรูป หรือชิ้นส่วนของ
พระพุทธรูปหรือเทวรูปตั้งแต่สมัยอยุธยาขึ้นไป

(๔) เป็นเครื่องสังคโลกสมัยสุโขทัย

(๕) เป็นเครื่องปั้นดินเผาสมัยลพบุรีที่สมบูรณ์

ถ้าผู้ใดลักลอบนำโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุออกนอกราชอาณาจักร ย่อมมีความผิด

๘. ผู้ใดจะตั้งร้านค้าโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุ จะต้องขออนุญาตหรือไม่?

สำหรับร้านค้าโบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุ ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ขออนุญาตจาก กรมศิลปากร ส่วนร้านค้าที่อยู่ในต่างจังหวัดให้ ขออนุญาต ต่อ ผู้ว่าราชการจังหวัด หากฝ่าฝืนไม่ได้รับอนุญาตย่อมมีความผิด

๙. ผู้ใดจะตั้งพิพิธภัณฑ์สถานของตนได้หรือไม่?

ผู้ใดแสดงโบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุ ให้บุคคลชม โดยเรียกเก็บค่าเข้าชมเป็นปกติธุระ (ต้องไม่เกินคนละสามสิบบาท) ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมศิลปากร หากฝ่าฝืนย่อมมีความผิด

๑๐. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ และโบราณสถาน ปิด-เปิดในวันใด ต้องเสียค่าธรรมเนียมเข้าชมหรือไม่?

(๑) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร เปิดในวันอังคาร-พฤหัสบดี และวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา ๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. และ ๑๓.๐๐-๑๖.๐๐ น. ปิดในวันจันทร์กับวันศุกร์ และวันเทศกาล

ผู้เข้าชมต้องเสียค่าธรรมเนียมครั้งละ ๕ บาทต่อหนึ่งคน เว้นวันเสาร์-อาทิตย์ ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเข้าชม

(๒) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ในต่างจังหวัด เปิดในวันพุธ—อาทิตย์ เวลา ๙.๐๐—๑๒.๐๐ น. และ ๑๓.๐๐—๑๖.๐๐ น. ปิดในวันจันทร์—อังคาร และวันเทศกาล

ผู้เข้าชมต้องเสียค่าธรรมเนียมเข้าชมครั้งละ ๒ บาท ต่อหนึ่งคนเฉพาะในวันเสาร์และอาทิตย์

(๓) โบราณสถานภาพจิตรกรรมฝาผนังในกรุพระปรางค์วัดราชบูรณะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และปราสาทหินพิมาย จังหวัดนครราชสีมา เปิดทุกวัน

ผู้เข้าชมต้องเสียค่าธรรมเนียมเข้าชมครั้งละ ๒ บาทต่อหนึ่งคน

๑๑. บุคคลประเภทใดที่เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หรือโบราณสถาน โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเข้าชม

บุคคลต่อไปนี้ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเข้าชม คือ

- (๑) พระภิกษุสามเณร
- (๒) นิสิต นักศึกษา และนักเรียนในเครื่องแบบ
- (๓) ผู้เขียนเขียนซึ่งกรมศิลปากรเป็นผู้ต้อนรับ
- (๔) สมาชิกของสภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ

๑๒. ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพึงปฏิบัติอย่างไร ?

ผู้เข้าชมพึงปฏิบัติ คือ

(๑) ไม่นำหีบห่อ หรือ สิ่งใด ๆ ที่อาจบรรจุ ปกคลุม ปิดบัง หรือ ซ่อนเร้น สิ่งของ ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ออกไปได้ เข้าไปในห้องที่จัดโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ

(๒) ไม่ก่อความรำคาญด้วยประการใด ๆ แก่เจ้าหน้าที่ หรือผู้เข้าชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

(๓) ไม่จับต้อง หรือ หยิบฉวย สิ่งของ ที่จัดตั้งแสดงไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

(๔) ไม่สูบบุหรี่ ในห้องที่จัดตั้งโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ

(๕) ไม่ขีดเขียน จารึก หรือทำความสกปรกแก่สิ่งของ และอาคารสถานที่ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

(๖) ไม่ถ่ายหรือเขียนรูป สิ่งของ ที่จัดตั้งแสดงไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ โดยมีได้รับอนุญาตจากอธิบดี

๑๓. โบราณวัตถุและศิลปวัตถุซึ่งเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน จะเก็บไว้ที่อื่นใดได้หรือไม่ ?

โบราณวัตถุและศิลปวัตถุซึ่งเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และอยู่ในความดูแลรักษาของกรมศิลปากร จะเก็บรักษาไว้ ณ สถานที่อื่นใดมิได้ นอกจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี หรือ อธิบดี

๑๔. โบราณวัตถุและศิลปวัตถุซึ่งเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน และอยู่ในความดูแลรักษาของกรมศิลปากร จะจำหน่ายจ่ายโอนได้หรือไม่ ?

จะจำหน่ายจ่ายโอนกันมิได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจแห่งบทกฎหมาย แต่ถ้าโบราณวัตถุและศิลปวัตถุใดมีเหมือนกันอยู่มากเกินต้องการ อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีจะโอนโดยวิธีขายหรือแลกเปลี่ยนเพื่อประโยชน์แห่งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หรือให้เป็นรางวัลหรือเป็นค่าแรงแก่ผู้ขุดค้นก็ได้

๑๕. โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างไร ?

- (๑) เป็นเกียรติของชาติที่เป็นเจ้าของ
- (๒) เป็นมรดกของชาติ ต้องช่วยกันสงวนรักษาไว้
- (๓) เป็นหลักฐานบอกให้ทราบถึงความเป็นอยู่ของคนโบราณ เป็นสื่อให้คนปัจจุบันรู้จักคนโบราณ
- (๔) เป็นหลักฐานช่วยสนับสนุนความจริงใน ประวัติศาสตร์ให้เด่นชัด
- (๕) เป็นแบบอย่างของสถาปัตยกรรม ศิลปกรรม และวัฒนธรรมของชาติ
- (๖) เป็นประโยชน์ในการวิจัยศึกษาค้นคว้าทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดี
- (๗) ทำให้มีชื่อเสียงแก่ท้องถิ่นนั้น และ ประเทศ ชาติ เป็นที่สนใจและเป็นสื่อถึงคนทุกท้องถิ่นทั่วโลก

๑๖. หน่วยศิลปากรมีกี่หน่วย อยู่ที่ไหน ?

มี ๙ หน่วย คือ

หน่วยศิลปากรที่ ๑ ตั้งที่ทำการที่อำเภอ พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีหน้าที่ตรวจตราดูแลรักษาโบราณสถาน และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลพบุรี อ่างทอง สระบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท และอุทัยธานี รวม ๗ จังหวัด

หน่วยศิลปากรที่ ๒ ตั้งที่ทำการที่อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดสุพรรณบุรี มีหน้าที่ตรวจตราดูแลรักษาโบราณสถานและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสงคราม กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ รวม ๘ จังหวัด

หน่วยศิลปากรที่ ๓ ตั้งที่ทำการที่อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย มีหน้าที่ตรวจตราดูแลรักษาโบราณสถานและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ในเขตจังหวัดสุโขทัย นครสวรรค์ กำแพงเพชร ตาก อุตรดิตถ์ พิษณุโลก พิจิตร และเพชรบูรณ์ รวม ๘ จังหวัด

หน่วยศิลปากรที่ ๔ ตั้งที่ทำการที่อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีหน้าที่ตรวจตราดูแลรักษาโบราณสถานและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน และแม่ฮ่องสอน รวม ๗ จังหวัด

หน่วยศิลปากรที่ ๕ ตั้งที่ทำการที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีหน้าที่ตรวจตราดูแลรักษาโบราณสถาน

และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี ชลบุรี ระยอง ตราด และจันทบุรี รวม ๗ จังหวัด

หน่วยศิลปากรที่ ๖ ทั้งที่ทำการที่อำเภอพิมาย จังหวัด นครราชสีมา มีหน้าที่ตรวจตราดูแลรักษาโบราณสถานและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ในเขตจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด และอุบลราชธานี รวม ๗ จังหวัด

หน่วยศิลปากรที่ ๗ ทั้งที่ทำการที่อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น มีหน้าที่ตรวจตราดูแลรักษาโบราณสถานและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ในเขตจังหวัดขอนแก่น หนองคาย เลย ขอนแก่น สกลนคร นครพนม มหาสารคาม และกาฬสินธุ์ รวม ๘ จังหวัด

หน่วยศิลปากรที่ ๘ ทั้งที่ทำการที่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช มีหน้าที่ตรวจตราดูแลโบราณสถานและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี กระบี่ พังงา และภูเก็ต รวม ๗ จังหวัด

หน่วยศิลปากรที่ ๙ ทั้งที่ทำการที่อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา มีหน้าที่ตรวจตราดูแลรักษาโบราณสถานและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ในเขตจังหวัดสงขลา ตรัง พัทลุง สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส รวม ๗ จังหวัด

กฎบัตรสากลแห่งเมืองเวนิซ

ว่าด้วยการสงวนรักษาและบูรณะอนุสรณสถานและแหล่งที่ตั้ง
(International Charter for the Conservation and Restoration
of Monuments and sites)

นางซูศรี สวัสดิสงคราม แปล

อนุสรณสถานประวัติศาสตร์ที่ตกทอดกันมาหลายชั่วอายุคนนั้น มีเรื่องของอดีตประจักษ์อยู่ บรรดาอนุสรณสถานที่ยังเหลือจนถึงปัจจุบันนั้น ก็เป็นพยานหลักฐานของจารีตประเพณีที่มีมาหลายยุคหลายสมัย เมื่อมนุษยชาติเพิ่มความสำนึกในความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคุณค่าของมนุษย์ และถือว่าอนุสรณสถานเหล่านั้นคือ มรดกร่วมกัน จึงเป็นที่ยอมรับกันว่าจะต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันในการป้องกันมรดกดังกล่าวไว้เพื่อลูกหลานในอนาคต ฉะนั้น จึงเป็นหน้าที่ของเราที่จะส่งทอดต่อไปให้ลูกหลานซึ่งความอุดมอย่างเต็มที่ของความเป็นของแท้

จำเป็นที่จะต้องตกลงกัน ในหลักที่เป็นแนวทางในการสงวนรักษาและบูรณะโบราณสถาน และกำหนดไว้ให้เป็นมาตรฐานสากล โดยแต่ละประเทศต้องรับผิดชอบในการนำไปประยุกต์ใช้ให้อยู่ในกรอบวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของตน

ด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ที่มีมูลฐานนี้เป็นครั้งแรก กฎบัตรเอเธนส์ ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๙๑) ได้ช่วยพัฒนาความเคลื่อนไหวระหว่างชาติให้แผ่กว้างออกไป ซึ่งได้ก่อรูปขึ้นเป็นเอกสารแห่งชาติ และก่อให้เกิดงานของสภาพิพธิภรณ์ระหว่างชาติและองค์การศึกษาฯ สหประชาชาติ ต่อมาองค์การหลังนี้ได้ก่อตั้งศูนย์ระหว่างชาติเพื่อการศึกษาเรื่องการสงวนรักษาและบูรณะสมบัติทางวัฒนธรรมขึ้น ความสำนึก และการศึกษาวิเคราะห์มากขึ้นนำไปสู่ปัญหาที่เกิดขึ้นซับซ้อน และผันแปรมากขึ้นอย่างไม่ขาดสาย จึงถึงเวลาแล้วที่จะพิจารณาตรวจสอบกฎบัตรกันใหม่ เพื่อที่จะได้ศึกษาหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องโดยตลอด และขยายขอบเขตออกไปในเอกสารฉบับใหม่

ฉะนั้น ในการประชุมสภาระหว่างชาติแห่งสถาปนิกและเจ้าหน้าที่เทคนิคด้านอนุสรณสถานประวัติศาสตร์ครั้งที่ ๒ ณ นครเวนิซ ระหว่างวันที่ ๒๕-๓๑ พฤษภาคม ๒๕๐๗ (ค.ศ. ๑๙๖๔) ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบในข้อความต่อไปนี้

คำจำกัดความ

มาตรา ๑ ความหมายของอนุสรณสถานประวัติศาสตร์นั้น มีกรอบคลุมแต่งงานก่อสร้างทางสถาปัตยกรรมอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังหมายถึงสถานที่ตั้งของเมืองหรือชนบท ซึ่งพบพยานหลักฐานของอารยธรรมอย่างหนึ่งอย่างใดเป็นพิเศษ และ

หลักฐานของความเจริญก้าวหน้าที่สำคัญ หรือของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ความหมายนี้ไม่แต่นำมาใช้กับงานศิลปะที่ยิ่งใหญ่เท่านั้น แต่ยังใช้กับผลงานธรรมดาสามัญในอดีตที่มากล่าวถึงความสำคัญทางวัฒนธรรมขึ้นเมื่อกาลเวลาล่วงเลยไปอีกด้วย

มาตรา ๒ การสงวนรักษาและบูรณะอนุสรณสถาน จะต้องอาศัยวิทยาการและเทคโนโลยีทั้งปวง ซึ่งอาจช่วยในการพินิจศึกษาและคุ้มครองมรดกทางสถาปัตยกรรมได้

ความมุ่งหมาย

มาตรา ๓ ความมุ่งหมายในการสงวนรักษาและบูรณะอนุสรณสถานก็เพื่อการรักษาทั้งในฐานะที่เป็นงานศิลปะ และเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์

การสงวนรักษา

มาตรา ๔ การสงวนรักษาอนุสรณสถานนั้นจำเป็นต้องปฏิบัติให้เป็นงานที่ถาวร

มาตรา ๕ การสงวนรักษาอนุสรณสถานมักจะทำได้ง่ายสะดวก โดยนำอนุสรณสถานมาใช้เพื่อจุดประสงค์ที่จะให้เป็นประโยชน์ทางด้านสังคมบางประการ แม้ประโยชน์ดังกล่าวจะเป็นที่ปรารถนา แต่จะต้องไม่มีการเปลี่ยนแปลงแบบรูปหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องตกแต่งเมื่อจำเป็น จะต้องดัดแปลง เพราะมี

การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ก็น่าจะอนุญาตให้ทำได้ หากได้ปฏิบัติภายในข้อจำกัดเหล่านี้

มาตรา ๖ การสงวนรักษานุสรณสถาน หมายถึงการสงวนรักษาสิ่งแวดล้อมของเดิมไว้ ซึ่งไม่เกินสัดส่วน หากเป็นสิ่งแวดล้อมที่สืบต่อตามจารีตประเพณีก็ต้องคงไว้ จักต้องไม่อนุญาตให้มีการสร้างขึ้นใหม่ การรื้อถอน การตัดแปลง ซึ่งอาจทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนรวมและสืผิตแผกไป

มาตรา ๗ นุสรณสถานนั้นไม่สามารถแยกออกจากประวัติศาสตร์ ซึ่งมีอนุสรณสถานนี้เป็นพยานอยู่ หรือแยกจากสิ่งแวดล้อมที่อนุสรณสถานตั้งอยู่ การเคลื่อนย้ายอนุสรณสถานไปทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนนั้นอนุญาตให้ทำไม่ได้ ยกเว้นในกรณีที่เป็น ทำเพื่อควบคุมครองป้องกันอนุสรณสถานนั้น หรือมีเหตุผลที่ต้องทำเพื่อประโยชน์อันสำคัญยิ่งในระดับชาติ หรือนานาชาติ

มาตรา ๘ บรรดาชิ้นปฏิมากรรม จิตรกรรม หรือมณฑนศิลป์ ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญของอนุสรณสถาน อาจจะเคลื่อนย้ายออกจากงานศิลปกรรมดังกล่าวได้ หากพิจารณาเห็นว่า เป็นเพียงวิธีเดียวที่จะสงวนรักษาสิ่งเหล่านี้ไว้ได้อย่างแน่นอน

การบูรณะ

มาตรา ๙ กรรมวิธีการบูรณะเป็นงานที่จะต้องการความชำนาญอย่างสูงในการปฏิบัติ จุดมุ่งหมายก็เพื่อสงวน รักษาและ

แสดงให้เห็นคุณค่าทางสุนทรีย์และทางประวัติศาสตร์ของอนุสรณสถานโดยยึดถือวัตถุตั้งเดิม และเอกสารอันเชื่อถือได้เป็นหลัก การบูรณะนั้นจะต้องยุติลง ณ จุดที่จะต้องเริ่มใช้และในกรณีงานบูรณะที่ทำพิเศษออกไปโดยไม่จำเป็นนักจะต้องให้แตกต่างเห็นได้ชัดจากองค์ประกอบสถาปัตยกรรม และให้มีเครื่องหมายประทับแจ้งเวลาที่บูรณะ ในการบูรณะไม่ว่าจะในกรณีใดก็ตาม สิ่งที่จะต้องมาก่อนและติดตามภายหลังด้วย คือ การศึกษาอนุสรณสถานทั้งในแง่โบราณคดี และประวัติศาสตร์

มาตรา ๑๐ เมื่อเห็นว่าเทคนิคที่เคยใช้ปฏิบัติสืบกันมานั้นไม่เหมาะสมในการบูรณะอนุสรณสถานเพื่อให้มั่นคง ย่อมใช้เทคนิคสมัยใหม่วิธีหนึ่งวิธีใดเข้าช่วยในการสงวนรักษาและการสร้างได้ หากประสิทธิภาพของวิธีนั้น ๆ มีข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ยืนยัน และพิสูจน์แล้วด้วยโดยประสบการณ์

มาตรา ๑๑ จักต้องยึดถือเคารพสิ่งที่ช่วยให้ทราบแบบก่อสร้างทุก ๆ สมัย ของอนุสรณสถานนั้น ๆ เพราะเอกภาพของแบบก่อสร้างมิใช่จุดมุ่งหมายของการบูรณะ เมื่ออาคารแห่งใดรวมงานสมัยต่าง ๆ สร้างซ้อนทับกันไว้ การที่เผยให้เห็นสิ่งก่อสร้างที่อยู่ชั้นล่าง ย่อมทำได้เฉพาะกรณีพิเศษเท่านั้น และเมื่อสิ่งที่เคลื่อนย้ายออกมีคุณค่าน้อยและวัตถุที่เคยให้ทราบมีคุณค่ายิ่งในโบราณคดี และทางสุนทรีย์ และสภาพของการสงวนรักษาดีพอที่จะทำเช่นนั้นได้ การประเมินคุณค่าความสำคัญของส่วน

ประกอบที่เกี่ยวข้อง และการตัดสินใจว่าสิ่งใดอาจจะถูกทำลายนั้น จะมอบให้บุคคลผู้รับผิดชอบงานนั้นแต่ผู้เดียวไม่ได้

มาตรา ๑๒ การสร้างแทนส่วนที่ขาดหายไปนั้นจะต้องครบบริบูรณ์ กลมกลืนเข้ากับส่วนใหญ่ทั้งหมด แต่ในขณะเดียวกัน จะต้องมองเห็นได้ชัดเจนว่า ต่างจากของเดิม เพื่อการบูรณะนั้นจะได้ไม่เป็นปลอมหลักฐานทางศิลปกรรมหรือทางประวัติศาสตร์

มาตรา ๑๓ ไม่อนุญาตให้มีการต่อเติม นอกเสียจากการต่อเติมนั้นไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนที่น่าสนใจของอาคาร สิ่งแวดล้อมที่ทำสืบกันมา บริเวณสมดุลงค์ประกอบและความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อม

สถานที่ทางประวัติศาสตร์

มาตรา ๑๔ สถานที่ของอนุสรณสถานจะต้องเป็นที่ได้รับการดูแลเป็นพิเศษเพื่อป้องกันไว้อยู่ในสภาพที่มั่นคงแข็งแรง และเพื่อให้เรียบร้อยไม่รกรุงรัง และอยู่ในสภาพที่เหมาะสมงานสงวนรักษาและบูรณะซึ่งดำเนินอยู่ในสถานที่ดังกล่าว ควรจะต้องยึดหลักการซึ่งกำหนดไว้ในมาตราดังกล่าวข้างต้น

การขุดค้น

มาตรา ๑๕ การขุดค้นจะต้องดำเนินไปตามมาตรฐานทางวิทยาการ และตามข้อเสนอแนะที่นิยามหลักสากล ใช้ใน

กรณีที่มีการขุดค้นทางโบราณคดี ซึ่งองค์การศึกษา ฯ สหประชาชาติได้ตราขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๙ (ค.ศ. ๑๙๕๖)

โบราณสถานต่าง ๆ จะบำรุงรักษาไว้และใช้มาตรการอันจำเป็นในการสงวนและรักษาคุ่มครองลักษณะสำคัญทางสถาปัตยกรรมตลอดจนวัตถุที่พบ ยิ่งกว่านั้นจะต้องใช้วิธีการทุกอย่างเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในอนุสรณ์สถานนั้น ๆ และไม่บิดเบือนความหมายเดิมของอนุสรณ์นั้น ๆ

อย่างไรก็ตาม งานสร้างขึ้นใหม่ทั้งปวง จะต้องไม่จัดเป็นลำดับแรก (ใน) วิธีซ่อมแบบแอนัสทิลโลซิส (Anastylosis) เท่านั้น กล่าวคือ การประกอบส่วนที่มีอยู่แล้วนั้นเข้าด้วยกัน ส่วนที่ขาดหายอนุญาตให้สร้างเติมได้ วัสดุที่ใช้ในการเสริมสร้างนั้น จะต้องเป็นที่ยอมรับกัน และจะต้องใช้ให้น้อยที่สุด เพื่อเป็นที่แน่นอนว่า เป็นการสงวนรักษาอนุสรณ์สถาน และคงไว้ตามรูปลักษณะเดิม

เอกสารสิ่งพิมพ์

มาตรา ๑๖ งานทั้งปวงที่เกี่ยวกับการรักษา การบูรณะ หรือการขุดค้นจะต้องจัดทำเอกสารที่มีความถูกต้อง ในรูปของรายงานแบบวิเคราะห์ และวิจารณ์ รวมทั้งภาพประกอบ ซึ่งเป็นภาพถ่ายเส้นและภาพถ่าย

(ในเอกสารนั้น) จะต้องรวมงานที่ปฏิบัติทุกขั้นตอนของงานแผ้วถาง งานเสริมความมั่นคง การปรับปรุงจัดบริเวณ

และการประกอบให้สมบูรณ์ รวมทั้งเทคนิคและแบบแผนต่าง ๆ ที่ได้กำหนดขึ้นไว้ ในระหว่างที่ปฏิบัติงาน รายงานบันทึกนี้จะต้องเก็บรักษาไว้ในหอจดหมายเหตุของทางราชการเพื่อให้นักวิจัยได้ใช้กันคว่า ขอเสนอแนะ รายงานนี้จะต้องจัดพิมพ์เผยแพร่ด้วย

บุคคลผู้มีรายนามต่อไปนี้ ได้ร่วมกันปฏิบัติงานฐานะคณะกรรมการร่างกฎบัตรสากล ว่าด้วยการสงวนรักษาและบูรณะอนุสรณสถาน

นายเปียโร กาสโซลา (อิตาลี)	ประธาน
นายเรย์มอนด์ เลอแมร์ (เบลเยียม)	ผู้รายงาน
นายโจเซ บาสโซโกตา-โลเบล (สเปน)	
นายลูอิส เบนาเวนเต (ปอร์ตุเกส)	
นายจุกิจย์ บอสโคบิก (ยูโกสลาเวีย)	
นายฮิโรชิ ไคฟูกุ (ยเนสโก)	
นายพี. แอล. เดอ วริสซ์ (เนเธอร์แลนด์)	
นายฮาราลด์ แลงเบอร์ก (เดนมาร์ก)	
นายมาริโอ แมทเทอร์ซี (อิตาลี)	
นายจีอง เมอร์เลต์ (ฝรั่งเศส)	
นายคาร์ลอส ฟลอเรส มารีนิ (เม็กซิโก)	
นายโรแนร์โต ปาเน (อิตาลี)	
นายเอส. ซี. เจ. พาเวล (เชโกสโลวาเกีย)	

นายพอล ฟิลิปพอท (ศูนย์ระหว่างชาติเพื่อการศึกษา
 เรื่องการสงวนรักษา และบูรณะ
 สมบัติวัฒนธรรม)

นายวิกเตอร์ พิเมนเทล (เปรู)

นายฮาโรลด์ เฟลนเคอร์ลีทซ์ (ศูนย์ระหว่างชาติ)

นายดีโอเกสซีโอ เรติก เดอ แคมพอส (คิวากัน)

นายจอง ซอนนิเยร์ (ฝรั่งเศส)

นายฟรอนซ์ว ซอร์แลง (ฝรั่งเศส)

นายเอิสต์ทาร์ฮอส สติคัว (กรีก)

นางเกอร์ทรูด ทริปป์ (ออสเตรีย)

นายเจน ชัคเวโทวิกซ์ (โปแลนด์)

นายมุสตาฟา เอส. วบิสส์ (ตูนิเซีย)

ประกาศอนุโมทนา

ด้วยกรมศิลปากรได้เปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร ให้พระภิกษุสามเณรเข้าชมและศึกษาหาความรู้เนื่องในเทศกาลเข้าพรรษาเป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๑๙ และ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๑๖ รวม ๒ วัน ปรากฏว่ามีพระภิกษุสามเณรเข้าชมจำนวนประมาณ ๒๐,๗๓๐ รูป และในโอกาสนี้ได้มีท่านผู้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์ สิ่งของ เครื่องดื่ม ยาสูบ ยารักษาโรค และกัปปิยภัณฑ์อื่นๆ มาร่วมถวายแด่พระภิกษุสามเณรที่เข้าชม ดังรายพระนาม และรายนามต่อไปนี้

๑. ขพนว นายกรัจ्ฆมนตรี และท่านผู้หญิง

บริจาคเงิน ๑,๐๐๐ บาท

๒. พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่น

นราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงบริจาคเงิน ๒๐๐ ,,

๓. หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล

องคมนตรี ทรงบริจาคเงิน ๑๐๐ ,,

๔. พลเอก หลวงกำปนาทแสนยากร

องคมนตรี บริจาคเงิน ๓๐๐ ,,

๕. ท่านเจ้าพระยาศรัทธาธรรมาธิเบศ

องคมนตรี บริจาคเงิน ๒๐๐ ,,

๖. นายศรีเสนา สมบัติศิริ องคมนตรี

บริจาคเงิน	๑๐๐ บาท
------------	---------

๗. วพนว พลาอากาศเอกทวี จุลละทรัพย์

บริจาคเงิน	๕๐๐ „
------------	-------

๘. วพนว พลเรือตรี ชลีสสินธุโสภณ

บริจาคเงิน	๒๐๐ „
------------	-------

๙. วพนว พลดำรงโท พิชัย กุลละวณิชย์

บริจาคเงิน	๓๐๐ „
------------	-------

๑๐. วพนว พลาเอก กฤษณ์ สีวะรา

บริจาคเงิน	๑,๐๐๐ „
------------	---------

๑๑. วพนว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

บริจาคเงิน	๒๐๐ „
------------	-------

๑๒. วพนว รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง-

อุตสาหกรรม บริจาคเงิน	๒๐๐ „
-----------------------	-------

๑๓. วพนว รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

(นายถวิล สุนทรศารทูล) บริจาคเงิน	๓๐๐ „
----------------------------------	-------

๑๔. วพนว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

บริจาคเงิน	๓๐๐ „
------------	-------

๑๕. วพนว ม.ล. ปิ่น มาลากุล และท่านผู้หญิง

บริจาคเงิน	๕๐๐ „
------------	-------

๑๖. วพณฯ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม

บริจาคเงิน

๑๐๐ บาท

๑๗. วพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

บริจาคยาแก้ท้องอืดเพื่อ จำนวน ๒๐๐ กล่อง

๑๘. พลตรี ประเสริฐ ธีรคุปต์ บริจาค ยาธาตุของ

โรงงานเภสัชกรรมทหารจำนวน ๔๘ ขวด,

ยาหม่อง เอ. เอฟ. บาล์ม จำนวน ๒๕ ขวด

๑๙. ม.ร.ว. พันธุ์ทิพย์ บริพัตร บริจาคเงิน ๒๐๐ „

๒๐. พลเรือตรี ทหาร ขำหิรัญ บริจาคเงิน ๑๐๐ „

๒๑. อธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บริจาคเงิน

๑๐๐ „

๒๒. น.อ. สมภพ ภิรมย์ ร.น. บริจาคเงิน ๑๐๐ „

๒๓. นายบุญธรรม ทองไข่มุกต์ บริจาคเงิน ๓๐๐ „

๒๔. นายนุ่ม อยู่ในธรรม บริจาคบุหรี่ ๕๕๕

จำนวน

๑๐ ซอง

๒๕. นายทิพา สังข์วัฒน์ บริจาคบุหรี่เกล็ดทอง

จำนวน

๒๐ ซอง

๒๖. คุณเล็ก ลำซำ บริจาคหัวน้ำหวาน

จำนวน

๒๔ ขวด

๒๗. คุณสอาด พุ่มหิรัญ บริจาคหัวน้ำหวาน

จำนวน

๒๔ ขวด

๒๘. คุณเพ็ญศรี วิกคอน บริจาคหัวน้ำหวาน

จำนวน ๒๔ ขวด

๒๙. นายสุทัศน์ สองบาง บริจาคน้ำอ้อยสด

จำนวน ๒๔ ขวด

๓๐. คุณณอม ศรีอ่วม บริจาค เครื่องดื่มน้ำอัดลม

จำนวน ๔๘ ขวด

๓๑. คุณอุไร เทชะแพทย์ บริจาค หนังสือพระภิกษุ-

ปาฏิโมกข์ ๑๐๐ เล่ม, หนังสือเจ็ดตำนาน ๑๐๐ เล่ม,

ยารักษาโรค ๗๒ ขวด

๓๒. คุณแสงเดือน สว่างศรีงาม บริจาค กาแฟผง ๖ ปีบ

๓๓. คุณอมรา ชลวิบูลย์ บริจาค เครื่องดื่มน้ำอัดลม

๑๙๒ ขวด

๓๔. คุณชุนห์ โกวิทวริวงศ์ บริจาค เครื่องดื่มน้ำอัดลม

๙๖ ขวด

๓๕. คุณเฉลิม นิมรัตน์ บริจาค น้ำอ้อยสด ๒๔ ขวด

๓๖. น.ส. หนู แซ่ลิ้ม บริจาค น้ำอ้อยสด ๔๘ ขวด

๓๗. นายธนู บริบาลบุรีภัณฑ์ บริจาคน้ำอ้อยสด ๕๐ ขวด

๓๘. คุณสงัด วิริยะศิริ บริจาคเงิน ๑๐๐ บาท

๓๙. นายสุพจน์ ธีระพจน์ บริจาคเงิน ๑๐๐ บาท

๔๐. นายคอจู แซ่เอ้า (ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล
เซี่ยงไฮ้เฮนรี ก่อสร้างและเฟอร์นิเจอร์)

บริจาคเงิน ๑๐๐ บาท

๔๑. นายจำเนียร บัวทรัพย์ บริจาคเงิน ๓๐๐ ,,

๔๒. นายน้อย ขำวิไล (ห้างหุ้นส่วนจำกัด คนคณา-
ก่อสร้าง) บริจาคเงิน ๑๐๐ ,,

๔๓. คุณมณี ศรีเพ็ญ บริจาคเงิน ๕๐ ,,

๔๔. นายธาดา วานิชสมบัติ (ห้างโบราณ-
วัตถุไทย) บริจาคเงิน ๔๐๐ ,,

๔๕. นางสมบุญ ทรัพย์เย็น บริจาคเงิน ๑๐๐ ,,

๔๖. คุณสุมนา สีมานนท์ บริจาคเงิน ๔๐ ,,

๔๗. คุณลม้าย อกุลพันธุ์ บริจาคเงิน ๔๐ ,,

๔๘. คุณพิมล กนกพลอย บริจาคเงิน ๑๐๐ ,,

๔๙. คุณพลอย และลิริ กนกพลอย บริจาคเงิน ๕๐ ,,

๕๐. คุณพัชรินทร์ บริจาคเงิน ๑๐ ,,

๕๑. คุณนอบ กนกพลอย บริจาคเงิน ๑๐ ,,

๕๒. นายแหวง เทียงจิตตรง บริจาคเงิน ๔๘ ,,

๕๓. คุณภัทรา ภูรยานนท์ บริจาคเงิน ๑๐๐ ,,

๕๔. คุณอนงค์ เกษมรัตน์ บริจาคเงิน ๑๐๐ ,,

๕๕. คุณเบน ศรีบัณฑิต บริจาคเงิน ๑๐ ,,

๕๖. โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง	บริจาค	
บุหรีมหาราชกัณกรอง	๒๐๐	ซอง
๕๗. องค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	บริจาค	
น้ำแข็ง	๓๐	ซอง
๕๘. กระทรวงการคลัง	บริจาคเงิน	๓๐๐ บาท
๕๙. กรมชลประทาน	บริจาคเงิน	๓๐๐ „
๖๐. กรมสามัญศึกษา	บริจาคเงิน	๕๐๐ „
๖๑. สำนักงบประมาณ	บริจาคเงิน	๓๐๐ „
๖๒. ธนาคารออมสิน	บริจาคเงิน	๕๐๐ „
๖๓. กระทรวงพาณิชย์	บริจาคเงิน	๒๐๐ „
๖๔. องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว- แห่งประเทศไทย	บริจาคเงิน	๔๘๓.๒๕ „
๖๕. ศาลฎีกา	บริจาคเงิน	๕๘๕ „
๖๖. กระทรวงสาธารณสุข	บริจาคเงิน	๒๐๐ „
๖๗. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	บริจาคเงิน	๓๑๓ „
๖๘. ห้องภาพกรุงเทพ (ยานนาวา)	บริจาคเงิน	๒๐๐ „
๖๙. บริษัท เวิลด์ แทรเวล เซอร์วิส จำกัด	บริจาคเงิน	๒๐๐ „
๗๐. ภัตตาคารจันทร์เพ็ญ	บริจาคเงิน	๒๐๐ „

๘๖. บริษัท ปลุกเสกไอศถ จำกัด บริษัท
ยาหอมทรงโปรดผอบทอง ๑๒๐ ผอบ
๘๗. บริษัท ไทยปิ่นเพชร จำกัด บริษัท
ยาหมัยปิ่นเพชร ๒๔ ขวด ยาธาตุน้ำแดง
(กลี้นอบเซย) ๒๔ ขวด, ยาคาโลฟอส ๒๔ ขวด
๘๘. บริษัทบริบูรณ์ไอศถ จำกัด บริษัทซีผึ้ง
บริบูรณ์บาล์ม ๓๐๐ ทลับ
๘๙. บริษัท ไทยอมฤตบรวิเวอรี่ จำกัด บริษัท
โซดากระหิงทอง ๗๒๐ ขวด
๙๐. บริษัท เสริมสุข จำกัด บริษัท เปปซี่โคลา
๑๒๐ ขวด, โซดาเปปซี่ ๖๐๐ ขวด
๙๑. บริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด บริษัท โคคา-โคลา,
น้ำส้มแฟนต้า ๔๘๐ ขวด
๙๒. บริษัท ไบเล่ย์คาลิฟอร์เนียโอเร็นซ์ (ประเทศไทย)
จำกัด บริษัท น้ำส้มไบเล่ย์ ๑๒๐ ขวด
๙๓. บริษัท กรีนสปอต (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท
น้ำส้ม, น้ำแดงกรีนสปอต นมไวตามิ้ลล์ ๑๒๐ ขวด
๙๔. นายศิริชัย อนุตรพงศ์สกุล ให้ยืมเครื่องบคบน้ำแข็ง
สำหรับใช้ในงาน ๑ เครื่อง

กรมศิลปากรขออนุโมทนาในกุศลทานของท่านพุทธศาสนิกชน นับแต่ ๖๗ นายกรัฐมนตรี ท่านเจ้าของบริษัท ห้างร้าน องค์กร การ โรงงาน และสาธุชนทั้งหลาย ซึ่งได้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์ สิ่งของ เครื่องดื่ม ยาสูบ ยารักษาโรค และกบฏภัยอื่น ๆ ให้กรมศิลปากรจัดสิ่งของซึ่งเป็นสุขบริโภคนอกจากนี้พระภิกษุสามเณร ซึ่งเข้าสมณิพินิพนธ์สถานแห่งชาติพระนคร ในเทศกาลเข้าพรรษาปีนี้ ขอทุกท่านจงประสบแต่สิ่งมิ่งมงคลสมบูรณ์พูนผลด้วยจตุรพิธพรตลอดกาลนานเทอญ.

กรมศิลปากร

รายการและราคาหนังสือที่มีจำหน่ายที่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร

๑.	นำชมพิพิธภัณฑ์ ฯ นครปฐม	ราคาเล่มละ	๕ บาท
๒.	พิพิธภัณฑ์ ฯ รามคำแหง	„	๕ „
๓.	นำชมพิพิธภัณฑ์ ฯ พระนคร		
	ไทย-ปอนต์	„	๑๒ „
๔.	นำชมพิพิธภัณฑ์ ฯ พระนคร		
	ไทย-ปรีฟ	„	๖ „
๕.	สำรวจตะวันออกเฉียงเหนือ ภาค ๒	„	๓๐ „
๖.	พระพุทธรูปศิลาขาว ทวารวดี (ไทย)	„	๓ „
๗.	พระพุทธรูปศิลาขาว ทวารวดี		
	(อังกฤษ)	„	๕ „
๘.	สุวัณภูมิ	„	๑๐ „
๙.	ธรรมจักร (ไทย)	„	๕ „
๑๐.	พรหมสี่หน้า (อังกฤษ)	„	๕ „
๑๑.	เรื่องน่ารู้ในพิพิธภัณฑ์ ฯ พระนคร		
	ไทย-ปอนต์	„	๑๐ „

๑๒.	เรื่องนำรู้ในพิพิธภัณฑ์ ฯ พระนคร ไทย-ปัฐพ	ราคาเล่มละ	๕ บาท
๑๓.	นิทรรศการศิลปะชั้นเอกของเอกชน ,,	๑๐	,,
๑๔.	กิจกรรม ๒๐ ปีของสภาการพิพิธภัณฑ์ ,,	๓	,,
๑๕.	พิพิธภัณฑ์ ฯ พระนคร (อนุสารไทย) ,,	๒	,,
๑๖.	โบราณคดีเมืองปราจีนบุรี ,,	๑๐	,,
๑๗.	คนก่อนประวัติศาสตร์ในประเทศไทย ,,	๕	,,
๑๘.	นำชมพิพิธภัณฑ์ ฯ เจ้าสามพระยา อยุธยา ,,	๒	,,
๑๙.	นำชมโบราณวัตถุสถาน ศรีสัชชนาลัย ,,	๕	,,
๒๐.	นำชมโบราณวัตถุสถาน สุโขทัย ,,	๕	,,
๒๑.	นำชมโบราณวัตถุสถาน เชียงแสน ,,	๕	,,
๒๒.	นำชมอยุธยาและบางปะอิน (อังกฤษ) ,,	๑๕	,,
๒๓.	นำชมพิพิธภัณฑ์ ฯ พระนคร (อังกฤษ) ,,	๑๐	,,
๒๔.	มรดกทางวัฒนธรรมบนแผ่นดินไทย ,,	๓๕	,,
๒๕.	ศิลปกรรมสมัยอยุธยา ,,	๑๘	,,
๒๖.	ศิลปและประวัติศาสตร์สุโขทัย ,,	๑๐	,,
๒๗.	รูปโปสการ์ดภาพพระโพธิสัตว์ราคาแผ่นละ	๑.๕๐	,,
๒๘.	รูปโปสการ์ดภาพโพธิบัลลังก์ ,,	๑.๕๐	,,

๒๙. รูปโปสเตอร์ภาพจิตรกรรมฝาผนัง-
พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ ราคาแผ่นละ ๑.๕๐ บาท
๓๐. รูปโปสเตอร์ภาพพระพุทธรูป-
ปางมารวิชัย „ ๑.๕๐ „
๓๑. รูปโปสเตอร์ภาพมหาราชวงศ์ถึง „ ๑.๕๐ „
๓๒. รูปโปสเตอร์ภาพช้างสังคโลก „ ๑.๕๐ „
๓๓. รูปโปสเตอร์ภาพชามเบญจรงค์ „ ๑.๕๐ „
๓๔. สมุดภาพแสดงเครื่องแต่งกาย ราคาเล่มละ ๓๕ „
๓๕. Thai Culture new series (๒๕ เล่ม) „ ๕ „
๓๖. พระพุทธรูปประวัติจิตรกรรมฝาผนัง
พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ ปกอ่อน „ ๑๐๐ „
๓๗. นำชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
ขอนแก่น „ ๕ „
๓๘. โบราณวัตถุสถานในจังหวัดขอนแก่น
และจังหวัดใกล้เคียง „ ๑๒ „
๓๙. เครื่องถ้วยสันกำแพง „ ๑๕ „
๔๐. นำชมโบราณวัตถุสถานจังหวัดเชียงใหม่ „ ๑๕ „
๔๑. เหรียญกระษาปณ์ในประเทศไทย „ ๔๐ „
๔๒. ประติมากรรมสำริดชิ้นเยี่ยม „ ๒๐ „

๔๓.	ตู้ลายรดน้ำ	ราคาเล่มละ	๕ บาท
๔๔.	พรหมสีหน้า ไทย	„	๕ „
๔๕.	อติตังสญาณ	„	๕ „
๔๖.	งานซ่อมสงวนรักษาศิลปโบราณวัตถุ	„	๕ „
๔๗.	ทฤษฎีในการปรับปรุงรักษาวรรตวัตถุ ในวัด	„	๕ „

รายการและราคาหนังสือที่ฝากขายมีจำหน่ายที่
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร

๑. โน้ตเพลงไทย	ราคาเล่มละ	๓๐ บาท
๒. รำวง	„	๒๐ „
๓. ประชุมศิลาจารึก ภาค ๒	„	๔๐ „
๔. พุทธศาสนนิทานที่เจดีย์ จุลปะโทน	„	๔๕ „
๕. ศิลปภาพในประเทศไทย	„	๘๐ „
๖. ผ้าอีสาน	„	๙๕ „
๗. Ayudhya	„	๔๐ „

กำหนดการเปิด-ปิด พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

ก. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร เปิดวันอังคาร-พฤหัสบดี

เวลา ๙.๐๐ น.-๑๒.๐๐ น. และ ๑๓.๐๐ น.-๑๖.๐๐ น.

วันเสาร์-อาทิตย์ เวลา ๙.๐๐ น.-๑๒.๐๐ น. และ ๑๓.๐๐ น.-๑๖.๐๐ น.

เปิดวันศุกร์และวันจันทร์กับวันหยุดราชการอื่น ๆ

ค่าเข้าชมครั้งละ ๕ บาทต่อ ๑ คน

เว้นวันเสาร์และอาทิตย์ ไม่ต้องเสียค่าเข้าชม

ข. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ในจังหวัดต่าง ๆ

เปิดวันพุทธ-อาทิตย์ เวลา ๙.๐๐ น.-๑๒.๐๐ น. และ ๑๓.๐๐ น.-๑๖.๐๐ น.

ปิดวันจันทร์-วันอังคาร

ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา และจันทระเกษม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พิพิธภัณฑ์ฯ สมเด็จพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรี, พิพิธภัณฑ์ฯ อุททอง จังหวัดสุพรรณบุรี, พิพิธภัณฑ์ฯ รามคำแหง จังหวัดสุโขทัย เสียค่าเข้าชมครั้งละ ๒ บาท ต่อ ๑ คน เฉพาะวันเสาร์และอาทิตย์

สำหรับผู้เข้าชมกรุพระปรางค์วัดราชบูรณะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และปราสาทหินพิมาย จังหวัดนครราชสีมา เสียค่าเข้าชมครั้งละ ต่อ ๑ คน บุคคลต่อไปไม่ต้องเสียค่าเข้าชม คือ

๑. พระภิกษุสามเณร

๒. นิสิต นักศึกษาและนักเรียนในเครื่องบิน

๓. ผู้เขียนเขียนซึ่งกรมศิลปากรเป็นผู้ต้อนรับ

๔. สมาชิกสภากรพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ

